

تنگر

مردم دارند نگاه‌تان می‌کنند!

❗ ما که از همان اول هم دستگیرمان شده‌اید باید مثل همیشه بیاییم پشت میز تحریریه بنشینیم و برای مردم بنویسیم که اطراف‌شان چه خبر است. گفتیم حالا که مشاغل دو هفته تعطیلند و مردم دو هفته خانه نشین، لزوم اطلاع‌رسانی درست و تولید محتوای جذاب و خواندنی وظیفه‌ای است که بیشتر از قبل روی دوش ماان سنگینی می‌کند. اما راستش را بخواهید باورمان این بود که دایره مشاغل ضروری که باید در این دوره باز باشند، خیلی محدودتر از این خواهد بود، نه طوری که این دایره تقریباً همه مشاغل را در خود جای دهد. از همه این‌ها که بگذریم بالاخره مردم همه با هم تصمیم گرفتند که دو هفته از همه فعالیت‌ها و رفت وآمدهای ضروری‌شان بزنند و یک دل بشوند بلکه پایان این محدودیت‌ها با محدودشدن فراگیری این مرض منحوس دست بدهد. این شکل از همدلی و دست به دست هم دادن و پشت هم درآمدن را تقریباً در همه بحران‌هایی که اتفاق می‌افتند در دل جامعه می‌بینیم. در سیل، زلزله و شکل قوی‌تری از آن که تاریخ از تعاملات اجتماعی در دوره هشت سال جنگ تحمیلی نوشته است. و حالا این که این شکل از همدلی را در این شرایط شاهدیم یک پیام دارد و آن هم این است که جامعه به طور ناخودآگاه وضعیت بحران و جنگ را لمس کرده و خود را برای رویایی با آن آماده می‌کند.

از وقتی که خبر تعطیلی دو هفته‌ای مطرح شده در کوچه و بازار اردوست و آشنا، هر کس را می‌بینیم و پای حرفش می‌نشینم از محدودیت‌های دو هفته‌ای می‌گویند و از این که قرار است فلان فعالیت‌ش را تعطیل کند. این یعنی مردم این محدودیت‌های فراگیر دو هفته‌ای را جدی گرفته و به آن امید بسته‌اند و از همه مهم‌تر، خود را در خط مقدم مبارزه با کرونا و اقدام‌شان در پیروی از محدودیت‌ها را موثر می‌بینند.

اما حالا در روز اول اجرای این محدودیت‌ها، در اولین روزی که مردم دارند به وظیفه‌ای که برایشان تعریف شده عمل می‌کنند. خبر می‌رسد که دوتن از مسؤولان حوزه سلامت کشور استعفانامه نوشته‌اند. این یعنی مردمی که دارند در خط مقدم مبارزه باکرونا می‌جنگند، روز اول نبرد را با خواندن متن استعفانامه آقایان ملک زاده و نوبخت سر کرده‌اند. آقایان مسؤول! ما مردم عادی قدامان به پنجره وزارت بهداشت و ستاد مقابله باکرونا نمی‌رسد و اصلاً نمی‌دانیم سربگ کاغذ استعفانامه چه رنگی است. اما این را می‌دانیم که این خبرها نه دل مردمی که کمر به مقابله باکرونا بسته‌اند را خالی می‌کند.❗

کوتاه از جامعه

برگزاری مجازی امتحانات پایان ترم دانشجویان

علی خاکی صدیق، معاون آموزشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: با توجه به شرایط پیش‌آمده بیماری کرونا، برنامه‌ریزی شده تا امتحانات پایان ترم نیمسال اول تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰ دانشجویان مجازی برگزار شود. وی ادامه داد: شعار معاونت آموزشی در شرایط پیش‌آمده توسعه، استقرار و استمرار آموزش الکترونیکی در نظام آموزشی است و برنامه‌ریزی شده تا پس از کرونا نیز آموزش مجازی تداوم پیدا کند و تجربه‌هایی که دانشگاه‌ها در آموزش الکترونیکی به دست آورده‌اند تداوم یابد. / ایرنا

تعطیلی مراکز تعویض پلاک در مراکز استان‌ها

علی محمدی، رئیس مرکز شماره‌گذاری پلیس راهور ناجا گفت: با ابلاغ ستاد ملی کرونا و باتوجه به وضعیت قرمز کرونا، مراکز شماره‌گذاری و تعویض پلاک در همه مراکز استان‌ها به مدت دو هفته تعطیل است. وی ادامه داد: همه مراکز استان‌ها در وضعیت قرمز بوده و مراکز تعویض پلاک در آنها تعطیل هستند، اما در شهرهایی که وضعیت نارنجی، زرد و سفید دارند مراکز شماره‌گذاری فعال است. رئیس مرکز شماره‌گذاری پلیس راهور ناجا افزود: استان تهران در این موضوع به صورت یکپارچه دیده شده و با توجه به وضعیت قرمز، همه مراکز تعویض پلاک در استان تهران به مدت دو هفته تعطیل است. / جام‌چم‌دیلی

کتابخانه

اختلاف این ۳ نفر از سخنرانی وزیر بهداشت در دانشگاه اصفهان علنی شد چایی که نمکی علیه معاونان و مشاوران خود صحبت‌هایی را مطرح کرد. به ترتیب از راست علی نوبخت سعید نمکی رضا ملک‌زاده

۷۹ میلیون نفر در وضعیت هشدار کرونا

علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله باکرونا گفت: ۷۹ میلیون نفر در شهرهای مختلف کشور در وضعیت‌های هشدار ۲، ۳ و ۱ا کرونا به سر می‌برند اما امیدواریم پس از گذشت چهار تا پنج هفته از محدودیت‌های جدید کرونا، شاهد کاهش مرگ‌ومیر ناشی از این بیماری در کشور باشیم. وی افزود: خبر خوب این است که محدودیت‌های اعمال‌شده در شهرهایی که وضعیت قرمز داشتند موثر بوده و ۴۱ شهر، روند نزولی بیماری را طی می‌کنند؛ در یکی از شهرستان‌ها نیز روند نزولی شروع شده و دومورد دیگر نیز هنوز به زمان نیاز دارند. / ایسنا

استعفاهای سریالی و افشای اختلافات عمیق میان مدیران ارشد وزارت بهداشت در این روزهای سخت می‌تواند باعث دلسردی و ناامیدی مردم شود

استعفای غیربهداشتی در شب عملیات

❗ وجود اختلاف نظر در بدنه وزارتخانه بهداشت و درمان اتفاق تازه‌ای نیست، غیرمعمول هم نیست. نشانه‌های این اختلاف نظر را در همه مدت فراگیری کرونا در تناقضات گفته‌های مسؤولان این وزارتخانه می‌شد به چشم دید. از تناقض در آمار مبتلایان و تعداد مرگ و میرها گرفته تا تصمیم به اعمال محدودیت‌ها و ضرورت تعطیلی کامل کلانشهرها، اما آنچه روز جمعه اتفاق افتاد از جهات بسیاری تازگی داشت و البته معمول هم نبود. ماجرا از روز سه‌شنبه و با سخنرانی سعید نمکی در جلسه ستاد دانشگاهی کووید- ۱۹ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان آغاز شد، جایی که او گلیاه‌های تندی نسبت به روند تحقیقات در زمینه ویروس کرونا مطرح کرد. از او بی‌مصرف بودن ۹۸ درصد از تحقیقات در نظام سلامت گفت و اعلام کرد: «به شدت به روند تحقیقات نظام سلامت، انتقاد دارم. انتقادهای سعید نمکی سرپیسته هم نبود و در میانه سخنانش به رضا ملک‌زاده اشاره کرده و گفته بود که تمامی خواسته‌های او را در روند تحقیقات بی‌پاسخ گذاشته است. همان روز خبری از قطع همکاری ملک‌زاده با وزارت بهداشت و درمان دست به دست می‌شد اما این قطع همکاری روز جمعه با انتشار متن استعفا متفاوت و تند معاونت تحقیقات شکل رسمی به خود گرفت.

ملک‌زاده در متن استعفای خود بی‌پرده به شیوه مدیریتی سعید نمکی تاخت و روش مدیریتی او را «موجب تلفات انسانی بسیار در ایران» دانست. البته اشاره‌های دیگری هم در متن استعفای ملک‌زاده وجود دارد که قابل تامل است. از نقد او به وزیر بهداشت در توجعش به طب سنتی بگیریید تا اشاره به عدم حضور وزیر بهداشت در جلسه شورای معاونین طی شش ماه گذشته. ماجرا اما در آدینه عجیب ادامه پیدا کرد، به فاصله چند ساعت از استعفا ملک‌زاده، علی نوبخت، دبیر شورای مشورتی کرونا هم به علت آنچه «کویدین علم و دانشمندان پزشکی جان برکف ایران» از سوی وزیر بهداشت دانسته از سمتی استعفا داد که تنها سه روز پیش از این غائله منصوب شده بود. فارغ از همه دسته‌بندی‌هایی که به شکل شگفتی از همان جمعه آغاز شده بود چیزی که بسیار به چشم آمد زمان اعلام استعفای معاون پیشین وزارت بهداشت بود، بسیاری معتقدند این اختلاف نظر مدت‌ها وجود داشت و حتی علنی هم شده بود، اما این که درست در شب اجرای محدودیت‌های تازه با چنین ادبیاتی رسانه‌ای شده بی‌منظور نیست. حالا اما درست در اولین روز از اعمال محدودیت‌های تازه که بسیاری از شهروندان را امیدوار به بهبود وضعیت کرونایی جامعه کرده بود آنها وحشت‌زده به تماشای دعوایی نوشته‌اند که قرار بوده است هر دو طرفین دعوایه داد آنها برسند. این بر هم زدن آرامش روانی مردم در حالی صورت می‌گیرد که قرار بوده آنها همپای تصمیمات در مهار چرخه سرایت پیش بیایند.

سعید نمکی در اصفهان چه گفت؟

هر چند ریشه اختلافات وزیر و معاونش را باید در پیش از اینها جست‌وجو کرد، اما دلیل قطع همکاری پر سروسدای ملک‌زاده از وزارتخانه بهداشت و درمان را حرف‌های سعید نمکی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌دانند. اما مگر سعید نمکی در اصفهان چه گفت که این‌طور ملک‌زاده را برآشفته کرده است؟ وزیر بهداشت در اصفهان به نقش تحقیقات در حوزه سلامت اشاره کرده بود و تخمین‌هایی را که در زمینه کرونا انجام شده، نادرست دانسته بود. نمکی در اصفهان گفته بود، ۹۸ درصد از تحقیقات در نظام سلامت، صرف انتشار مقالات در مجلات می‌شود که به کار نمی‌آید، به‌شدت به روند تحقیقات نظام سلامت، انتقاد دارم.❗ علاقه ملک‌زاده به انتشار مقالات بر کسی پوشیده نیست! جالب این‌که در آبان ۹۵ تازمانی موسسه نیچر اعلام

دود کرونا در چشم مردم

واکنش‌ها نسبت به اتفاقات وزارت بهداشت و درمان آن قدر زیاد است که نیاز به دسته‌بندی موضوعی دارد. اما خط مشترک اغلب این واکنش‌ها به نامناسب بودن زمان رسانه‌ای شدن این اعتراض‌ها اشاره دارد. حسینی‌علی شهریاری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان این اتفاق را «ضربه به خودی» تلقی می‌کند و به جام‌جم می‌گوید: در شرایطی که وزارت بهداشت و درمان در جنگ تمام عیار با ویروس کروناست و باید تمام توجه و توان مدیران برای مبارزه با این بیماری در نظر گرفته شود، حاشیه‌سازی‌های ناشی از استعفاها یا عدم همکاری‌ها، از توان وزارت بهداشت و درمان می‌کاهد.❗ شریف مطوف، کارشناس مدیریت بحران هم معتقد است چنین اتفاقاتی از اعتماد عمومی شهروندان می‌کاهد و باعث بر هم خوردن آرامش روانی آنها می‌شود. او به جام‌جم می‌گوید: «استعفاهای سریالی این وزارتخانه آن هم در بحبوحه کارزار مبارزه با بیماری و در شب اجرای محدودیت‌های تازه، ضربه جبران‌ناپذیری

نزاع، عامل مراجعه ۵۹هزار نفر به پزشکی قانونی

مهدی فروزش، مدیرکل پزشکی قانونی استان تهران گفت: از ابتدای فروردین تا پایان مهرماه ۵۹هزار و ۹۱ نفر به دلیل آسیب‌های ناشی از نزاع به مراکز پزشکی قانونی استان مراجعه کرده‌اند. وی ادامه داد: این تعداد در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۸ که تعداد مراجعان به دلیل نزاع به مراکز پزشکی قانونی ۶۴هزار و ۴۳۴ نفر اعلام شده بود ۸ درصد کاهش یافته است. / جام‌چم‌دیلی

نکات ظریف یک حکم

فرید نجفی، جانشین رضا ملک‌زاده و سرپرست تازه معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت شاید مدت‌ها زیر ذره‌بین سعید نمکی بوده است. این موضوع را خیلی خوب می‌شود از متن حکم انتصاب او دریافت کرد. نجفی تا پیش از این استاد گروه اپیدمیولوژی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و همزمان معاون تحقیقات و فناوری این دانشگاه بوده که از یک‌سو او را به موضوع مدیریت کرونا به عنوان یک همه‌گیرشناس و از سوی دیگر به عنوان یک محقق به معاونت تحقیقات وزارتخانه مرتبط می‌کند.

حکم انتصاب وی به قلم سعید نمکی مفصل و هشت بندی است؛ حکمی که به‌ظاهر حکم بوده، ولی در واقع گوشه و کنایه به معاون مستعفی است. نمکی از یک‌سو در این حکم بر جوانی فرید نجفی دست گذاشته که می‌شود از آن پا به سن گذاشتن ملک‌زاده از نگاه وزیر را استنباط کرد. از سوی دیگر نمکی، نجفی را محققی که در نقاط محروم و دور افتاده با کمترین امکانات کار می‌کند و کارش نیز ثمربخش است، معرفی کرده که این هم قبل از این که تعریف و تمجید از فرد مورد نظر باشد، به تعبیری انتقاد از ملک‌زاده است که سال‌ها در مرکز و در محاصره امکانات بوده، ولی نتیجه‌ای که وزیر می‌خواسته را به دست نیاورده.

البته این که فرید نجفی چه گلی به سر جامعه می‌زند و با چه روشی با کرونا مقابله می‌کند، چیزی است که آینده معلوم می‌کند، ولی به هر حال او فردی با سابقه علمی قابل ملاحظه است که به قول وزیر بهداشت باید به آدم‌هایی مثل او میدان داده شود.

برخی از حکمی که دیروز نمکی برای نجفی نوشت، این را هم استنباط می‌کنند که شاید افرادی مثل معاون مستعفی به دیگران میدان نمی‌داده‌ند. به هرحال وضعیت رضا ملک‌زاده مبهم است و بعد از استعفای افرادی مثل ناصر پژمان‌فر نیز به حرف آمده و در فضای مجازی افشنگاری کرده‌اند. او از بیش از ۴۰۰ شکایتی حرفی زده که علیه ملک‌زاده مطرح شده، شکایت‌هایی که کمیسیون اصل ۹۰ قصد دارد آنها را رها کند، چون معتقد است فرد باید پاسخگوی اعمالش باشد.

ادعا کرد: «۲۵ میلیون نفر از جمعیت ایران از کرونا عبور کردند و ۳۵ میلیون نفر دیگر هم در معرض ابتلا قرار دارند!» اظهارات مستعفی که با واکنش بسیاری از سوی جامعه پزشکی روبه‌رو شد. اما پرابهام‌ترین عملکرد او در معاونت پژوهشی وزارتخانه بهداشت و درمان مربوط به مطالعات سازمان جهانی بهداشت روی چهار دارو است. مطالعاتی که فقط ۳۰ کشور ازجمله ایران در آن مشارکت کردند و از میان این تعداد کشورها هم فقط ۱۱ هزار نفر برای آن اعلام آمادگی کردند که ۳۵۰۰ نفر از این تعداد ایرانی بودند. نکته جالب این‌که ایران به‌حالا بالاترین میزان مشارکت را در آزمایش روی مردم کشورش برای داروی کرونا داشته که رضا ملک‌زاده، معاون پژوهش وزارت بهداشت آن کشور همزمان از مدیران اجرایی این مطالعه جهانی هم بوده است. نارضایتی سعید نمکی از عملکرد رضا ملک‌زاده را می‌توان در متن حکم سرپرستی فرید نجفی هم متوجه شد. او در بخشی از این حکم به عملکرد رضا ملک‌زاده اشاره کرده و نوشته است «بعضی موارد غیرالمانه از قبیل عدم ابتلای مجدد، گرفتاری ۳۰ میلیون نفر هموطن و ترویج اندیشه ایمنی دسته‌جمعی از تراوشات آن مجموعه بود که کار را در مدیریت بیماری و اوضاع مدیران ارشد سخت‌تر کرد.❗ متن حکم سرپرستی فرید نجفی هم معمول نیست. وزیر بهداشت به نوعی این حکم را به‌مثابه گلیاه‌ایش از دوره معاونت ملک‌زاده گرفته و در توصیه‌هایش به سرپرست جدید به نوعی به‌کمبودهای معاونت یادشین اشاره دارد. توزیع عادلانه منابع پژوهش و بهره‌مندی پژوهشگران با بضاعت علمی، ارتباط مستمر با پژوهشگران دانشگاه‌های غیر علوم پزشکی و تمرکز بر شرکت‌های دانش‌بنیان از توصیه‌هایی است که نبود آن در دوره پیشین عیان بوده است.

از ایمنی گله‌ای تا آزمایش دارو روی ایرانی‌ها

سعید نمکی می‌گوید از وضعیت پژوهش و تحقیق دربارہ بیماری کرونا به شدت ناراضی است. آن‌طور که به نظر می‌رسد وزیر بهداشت می‌گوید در راه مهار این ویروس باید به پژوهش در این حوزه استناد کرد- در حالی که هیچ نتیجه پژوهشی طی این ۹ ماه به دست او نرسیده است. از سوی دیگر اما رضا ملک‌زاده معتقد به ایمنی گله‌ای است و باور دارد از ابتلای اکثریت شهروندان به این ویروس گریزی نیست. او در متن نامه منتشر شده‌اش هم می‌نویسد: «مطالعات اپیدمیولوژی کووید- ۱۹ در ایران، قاطعانه اعلام کرده‌اند که این اپیدمی در جهان، با واکسن خاموش خواهد شد و تا آن زمان تنها راه تمام‌کشورها، نظارت دقیق و بدون تعارفات بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی است.❗ او همچنین چند ماه پیش در جریان گزارشش به رئیس جمهوری

به اعتماد عمومی وارد کرده، شهروندان را در راه این مقابله دلسرد می‌کند و باعث می‌شود این گمانه نزد شهروندان قوت بگیرد که تصمیمات محدودیتی تأثیری در قطع چرخه سرایت ندارد و دلایل این اپیدمی چیزی